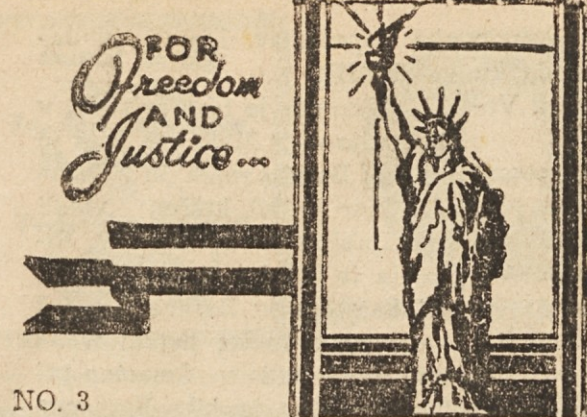

AMERIŠKA DOMOVINA

Valentine Kalan
654 W. 161 St.
New York, N.Y. 10032

AMERICAN IN SPIRIT
SIGN IN LANGUAGE ONLY

National and International Circulation

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

NO. 3

CLEVELAND OHIO, THURSDAY MORNING, JANUARY 5, 1967

STEV. LXV — VOL. LXV

Naša mornarica misli na obnovo ladjedelnice

Modernizirane, mehanizirane ladjedelnice naj bi gradile ladje v serijah.

WASHINGTON, D.C. — Stara bolečina naše vojne mornarice je zastarelost naših ladjedelnice. Še zmeraj se niso zvečele, da bi modernizirale svojo proizvodnjo, delajo tako, kot so delale med zadnjo svetovno vojno, to je drago in neracionalno. Mornarica je zato sedaj napravila načrt, ki bo korenito spremenil način naročanja novih ladij.

Do sedaj je mornarica naročala posamezne ladje pri posameznih ladjedelnicah, pri čemur je morala velikokrat plačati visoke cene, ker ladjedelnice niso bile dosti mehanizirane za sodobno proizvodnjo. Velikokrat je morala pod političnim pritiskom z naročili reševati zavestno finančno stanje posameznih ladjedelnice. Sedaj bo to drugače, ako se bo mornarici posrečilo, da uveljavi sledeča nova načela:

Naročila bo oddajala le onim ladjedelnicam, ki so v tehničnem pogledu na vrhuncu. Dala jim bo pa naročila za celo vrsto ladij istega tipa. Ladjedelnice bodo radi tega lahko racionalizirale proizvodnjo. Mornarici je na primer sedaj treba novih 30 transportnih ladij. Ako bi jih naročala po starem sistemu, bi vsaka ladja stala povprečno \$35 milijonov. Ako dobi naročilo samo ena moderna ladjedelnica, lahko napravi ladje po \$30 milijonov za komad.

Mornarica bo dalje povabila ladjedelnice, da same delajo načrte za vojne ladje in jih potem nudi mornarici v odkup. Mornarica bo seveda odkupila le najboljše med njimi. Obstoji tudi namera, da bodo posamezne ladjedelnice dobile naročilo ne samo za ladje, ampak tudi za načrte, kot je že vpeljano v vojnem letalstvu in se je obneslo.

Te nove ideje naše mornarice bodo seveda našle v Kongresu na mešane občutke. Tiste ladjedelnice, ki bi bile ob delu pri novem sistemu, bodo namreč skušale pridobiti senatorje in kongresnike na svojo stran. Zato je konflikt med mornarico in Kongresom neizogiben. Začel se bo pa predvidoma že letos.

Premirje so rdeči temeljito izrabili

SAIGON, J. Viet. — Ameriški vojaški viri trdijo, da so rdeči v dveh dneh božičnega premirja spravili preko ravnine spodnjega dela Severnega Vietnama več ljudi in vojnih potrebščin v Južni Vietnam, kot prej v dveh mesecih.

Napovedujejo, da se bo to skoraj pokazalo v bojih v Južnem Vietnamu.

Če si brezobziren pri vožnji, ne pozabi, da se boš zaradi tega kesal!

Vremenski prerok pravi:

Hladno in oblačno z naletavanjem snega. Najvišja temperatura 21.

Novi grobovi

Antonette Danewitz
V torek je umrla 78 let stara Antonette Danewitz z 1758 Hillview Road, Litvanka, članica Woodman of the World Camp No. 16, mati Johna, Mrs. Anna Kubelavic in Mrs. Frances Morris ter dvakrat stara mati. Pogreb bo iz Grdinovega pogrebnice na Lake Shore Blvd. v soboto ob 8.45 zjutraj pod vodstvom Mary A. Svetek, v cerkev Marije Pomočnice na Neff Road ob 9.30, nato na All Souls pokopališče.

Na Madžarskem bodo v marcu volitve

BUDIMPEŠTA, Madž. — Kardajev režim je razpisal za 19. marec volitve v državni parlament in občinske svete. Kandidirali bodo seveda le komunisti, ne bodo pa vsi kandidati izvoljeni. Novi volilni red predvideva namreč za vsako mesto po več kandidatur, tako da bodo volivci imeli priliko, da izbirajo med kandidati, kdo se jim zdi boljši.

To je za Madžarsko novotarija. Dosedaj je režim predložil volivcem samo po enega kandidata, ki so ga morali voliti. Drugače so imeli samo izbiro, da ostanje doma ali pa da oddajo neveljaven glas. Režim upa, da bo ta novotarija pritegnila več volivcev na volišča.

Unije nova žrtev rdeče garde

PRAGA, ČSR. — V Prago je prišla vest, da so voditelji kitajske rdeče garde razpustili glavni odbor kitajskih delavskih unij, odborovo glasilo pa ustavili. Obtožba je običajna. Unije so bile pribežališče vseh reakcionarjev in kapitalistov, kar jih je še na Kitajskem. Bojijo se, da je bilo obnem zaprtih tudi nekaj vodilnih komunistov, ki so simpatizirali s sedanjim unijskim vodstvom.

Vre pa menda tudi v kitajski armadi. Tam se je menda pojavilo nezadovoljstvo z vojnimi ministrom Lin Piao. Med oficirji ne manjka pogumnih Kitajcev, ki kar javno dvomijo v pravilnost politike sedanjega vodstva v stranki. Nekaj takega poročata tudi dopisniki UPI svojemu londonskemu uradu.

Tajska bo poslala v Vietnam tudi vojake

V bližnji bodočnosti bo odšel v Južni Vietnam en tajske pehotne b a t a l j o n, okrepljen s topništvom in oklopnimi vozili.

BANGKOK, Taj. — Tajska vlada je objavila, da bo v bližnji bodočnosti poslala v Južni Vietnam v boj proti rdečim bataljon svojih vojakov. To bo prva tajska borbena enota v Južnem Vietnamu. Sedaj je tam le 300 mož, par prevoznih letal in obalnih ladij, ki služijo pri raznih podpornih akcijah, ne posegajo pa v nobene boje.

Tajski bataljon bo sestavljen tako, da bodo v njem vse potrebne enote, pehota, topništvo in oklopni vozovi, pa tudi glavni stan z oskrbovalnimi oddelki.

Se pretekli teden je načelnik glavnega stana tajskih oboroženih sil gen. Phraphas Charusathien dejal časnikařem, da mu v skorajšnjem odhodu tajskih čet v Vietnam ni nič znanega. Poudaril je, da mora Tajska svoje oborožene sile najprej reorganizirati, jih okrepiti in poskrbeti za varnost v severovzhodni državi, kjer so se pojavili rdeči gverilci, potem bo šele lahko mislila na pošiljatev pomoči v Južni Vietnam.

Dejstvo je, da so tajske oborožene sile opremljene s skoraj samim orožjem iz druge svetovne vojne in se še sedaj modernizirajo. Tako jim morajo v akcijah proti rdečim pomagati ameriške helikopterske enote in ameriški vojaški svetovalci. Združene države imajo trenutno na Tajskem šest modernih vojaških letališč in eno pomorsko oporišče. Stalno je na njih okoli 35.000 ameriških vojakov. Dober del letalskih napadov na Severni Vietnam vrše ameriška letala z letališč na Tajskem. To je tudi eden izmed vzrokov, da Severni Vietnam in rdeča Kitajska tako vztrajno in velikopotezno podpisata rdeči upor v severovzhodnem delu Tajske.

NA KMETIH

— Ah, ta božji mir! To je nekaj divnega.
— Ali so oni tudi oženjeni?

Kdo rešeta prošnje za vize v Severni Vietnam?

WASHINGTON, D.C. — Prošnje ameriških časnikařev, ki bi si radi ogledali razmere v Severnem Vietnamu na lastne oči, kot to dela prav zdaj sourednik NYT Salisbury, preračeta najprej znani Rusellov odbor za "Sojenje ameriških vojnih zločinov". Kot znano, je Bertrand Russell eden najbolj zagriženih nasprotnikov Združenih držav in njihovega posega v Vietnam.

Tisti ameriški novinarji, ki dobe vizo za Severni Vietnam, so potem v podrobnostih poučeni o Severnem Vietnamu od strani levičarskega avstralskega novinarja Wilfreda Burchetta, ki razlaga komunistično stran vietnamske vojne v Evropi in v nevtralnem svetu že par let. V zadnjih mesecih so njegova poročila postala dostojnejša tudi v časopisju naše dežele. To je znamenje, da se komunistična propaganda pri nas krepi, med tem ko vlada ne kaže posebne spretosti v razlagi lastnih ukrepov in stališč.

Kongres bi storil zelo prav, če bi posvetil pri svojem raziskavanju vojne v Vietnamu tudi na poročila o njej v naši deželi!

V Indoneziji trenutno "neprijetno zališje"

DJAKARTA, Indonez. — Tako menda govorijo tuji diplomati, kadar so med seboj. Znaki se pojavljajo o vedno hujšem trenju med generali in Sukarno. Nekateri govorice trdijo kar naravnost, da bo moral Sukarno pod pritiskom vojaških krogov kmalu odstopiti, morda še ta mesec. Demonstracije proti njemu, ki jih prirejajo študentje, nočejo pomehiti in jih očitno podpirajo nekateri generali.

Sukarno obeta, da bo odkril vse, kar ve o lanskem komunističnem puču, noče se pa vezati, da bi načelno obsodil indonezijsko komunistično stranko. Iz tega sklepa, da še vedno premišluje, kako bi se znebil generalov in sam prevzel oblast. To pa rodi zmeraj globoje nezaupanje vojaških krogov od njega. Tako se vrti vsa indonezijska domača politika v začaranem krogu in se lahko konča s kako novo senzacijo.

ZAPORA OKOLI VIETNAMA NAMESTO BOMBARDIRANJ?

Vodnik demokratske večine v zveznem senatu M. Mansfield iz Montane predlaga, naj bi zgradili okoli Južnega Vietnama trdno vojaško zaporo in s tem preprečili vsako pomoč rdečim gverilcem iz tujine. S tem bi odpadla potreba po letalskem bombardiranju Severnega Vietnama kot sredstvu za zaviranje take pomoči.

WASHINGTON, D.C. — Včeraj je vodnik demokratske večine v senatu sen. Mike Mansfield iz Montane predložil, naj bi zgradili okoli vsega Južnega Vietnama močno verigo obrambnih postojank, iz katerih bi bilo mogoče nadzirati celotno mejo in preprečiti vse prehode preko nje v Južni Vietnam. Tako bi bila odrezana gverilcem v Južnem Vietnamu vsaka pomoč iz tujine in ti sami postopno prisiljeni k ustavitvi sovražnosti. Letalski napadi na Severni Vietnam, katerih glavni cilj je omejiti pošiljanje pomoči rdečim gverilcem v Južni Vietnam, bi postali tako nepotrebnost in nevarnost za razširitev vojne bi bila precej zmanjšana, če ne naravnost odstranjena.

Sen. Mansfield bi najprej gradil zaporo ob 17. vzporedniku, kjer teče meja med Severnim in Južnim Vietnamom. Nato bi jo raztegnil vzdolž meje Laos in Kambodže vse do morja. Južni Vietnam bi bil tako popolnoma odrezan od sveta, ker bi dohode po morju lahko nadzirala vojna mornarica. Postavitev učinkovite zapore bi predvidoma stala okoli 4 milijone dolarjev, kolikor porabimo sedaj za vojskovanje v Vietnamu v dveh mesecih.

Senatorjev predlog ni nekaj čisto novega, o njem so preudarjali vojaški strokovnjaki že prej, pa jim ni bil posebno pri srcu, ker pomeni obrambo pred sovražnikom namesto napad nanj in njegovo uničenje. Obramba, četudi je uspešna, ne more nikdar nadomestiti popolne zmage. Sovražnika je treba po uspešno odbitem napadu zasledovati in uničiti, pravijo vojaški.

Dejansko obstojata dva predloga za gradnjo zapore: Mansfield bi zaporo gradil okoli Južnega Vietnama ob 17. vzporedniku, ob Laosu in Kambodži, med tem ko so vojaški tehtali graditev take zapore ob 17. vzporedniku, potem pa dalje v notranjost Laos in ob meji Tajskanske vse do Burme. Mansfieldova vojaška zapora bi varovala le Južni Vietnam, ona, o kateri je

razmišljal glavni stan, pa bi varovala pred rdečimi tudi dober del Laos in Tajsko, v kateri bi rdeči tudi radi organizirali gverilsko vojno proti sedanji vladi.

Disciplina je v unijah začela močno pešati

WASHINGTON, D.C. — Federalni tajnik za delo Wirtz je izjavil, da ga je začelo pešanje discipline v naših unijah zelo skrbeti. Zmeraj več je namreč slučajev, da člani unij nočejo oboževati meznih pogojev, ki so jih sklenila unijska vodstva. To ima pa slabe posledice za unijske člane same. Ako morajo namreč podjetja računati s tem, da delavci ne bodo hoteli odobriti pogodb, potem ne bodo pri pogajanjih več tako popustljivi in bodo raje trdovratno vztrajali na svojih stališčih, kar bo seveda zavleklo pogajanja in velikokrat tudi mestne štrajke.

Pomanjkanje discipline se čuti tudi v vedno večjem številu divjih štrajkov, ki jih unijski voditelji le s težavo preprečujejo, odnosno spravijo s sveta. Dokler živimo v konjunkturi, so podjetja popustljivejša v takih slučajih. Če nas pa zadene zastoj, bodo pa taki divji štrajki podjetjem celo po volji. Škoda bo pa ostala samo na delavski strani.

Zadnje vesti

LONDON, Vel. Brit. — Scotland Yard je včeraj objavil, da je našel 8 milijonov dolarjev vredne slike, ki so bile pretekle soboto ukradene iz Dulwich College Art Gallery.

SAIGON, J. Viet. — Pretekli teden so imele ameriške oborožene sile v Vietnamu 126 mrtvih in preko 600 ranjenih. Včeraj ni bilo nobenih večjih bojev na kopnem. Vojna mornarica poroča, da so njena letala potopila okoli 200 obalnih čolnov in ladij, s katerimi so rdeči vozili na jug vojne potrebščine. Dve ameriški letali sta bili pri tem izgubljeni.

LONDON, Vel. Brit. — Sovjetska zveza bo tekom letošnjega leta podvojila svojo pomoč Severnemu Vietnamu. V moskovskih diplomatskih krogih trdijo, da bodo Rusi povečali predvsem pomoč v letalih, protiletalskih raketah in radarju.

Pokažite "AMERIŠKO DOMOVINO" prijateljem in znancem; povejte jim, da jo pošiljamo brezplačno na ogled.

Iz Clevelanda in okolice

Zlata poroka — Mr. in Mrs. John Kozel s 1601 Wood Rd., Cleveland Heights, bosta v nedeljo, 8. januarja, praznovala zlato poroko z zahvalno sv. mašo v cerkvi Marije Vnebovzete. Poročena sta bila v stari cerkvi Marije Vnebovzete 8. januarja 1914, poročil ju je pok. rev. Paul Hribar. Zlatoporočencema naše iskrene čestitke in še mnogo zdravih let!

Na obisk — Iz Budganje vasi pri Zužem berku v Sloveniji je prišla obiskat mati svojega sina Ralpha Drenska v Utico, Mich, 40312 Colony Dr. Oba pozdravljata svoje prijatelje in znance v Clevelandu.

Smučarski izlet — Slovenski športni klub opozarja one, ki se želijo udeležiti smučanja v Seven Springs, Pa., 27., 28., in 29. januarja, da se takoj prijavijo. Za podrobnosti pogledajte v AD jutri! Prijave sprejema Ivan Kamin, EX 1-7106.

Seja — Podr. št. 47 SZZ ima v nedeljo, 8. januarja, ob dveh popoldne sejo v SDD na 10814 Prince Avenue.

Kong. M. A. Feighan opozarja — Kong. M. A. Feighan sporoča, da bo State Department vzel preko poštne pošte večje število visokošolcev v začasno zaposlitev s pravico prednosti za kasnejšo stalno zaposlitev. Službe bodo v okviru Agency for International Development (A.I.D.) v Washingtonu, D.C.

Nov odbor — Podr. št. 47 SZZ ima za l. 1967 sedeči odbor: duh. vod. rev. F. Baraga, čast. predsed. Terezija Bizjak, predsed. Roselyn Shuster, podpredsed. Jennie Gerk, taj. Jennie Pugely, 10724 Plymouth Ave. Garfield Hts., Ohio 44125, tel. 581-4230, blag. Antonia Dolinar, zapis. Jennie Praznik, nadzor. Anna Kreševic, Stefania Mahnich, Anna Christofek (in rediteljica), zastop. za SND na E. 80 St. A. Kreševic, J. Pugely, za SND na Stanley Ave. in SDD na Prince Ave. A. Kreševic, za skupne podruž. J. Pugely. Seje so vsak 2. mesec vsako drugo nedeljo v mesecu ob dveh popoldne v SDD na Prince Avenue.

Preden odide v misijon v Afriko — Simoči je priletel iz Anglije na obisk k svoji teti ge. Ivanki Ovsenek, 7505 Cornelia Rd., p. Jože Kokalj, D.J., da se poslovijo od nje in drugega sorodstva, preden odide v misijon v Zambio v Afriki. Za svojega bivanja v Clevelandu je gost g. župnika msgr. A. Baznika.

Liberalni senatorji napovedujejo boj obstrukcij

WASHINGTON, D.C. — Sest liberalnih senatorjev, od vsake stranke po trije, so že napovedali, da bodo tudi letos predlagali, da za glasovanje o obstrukciji ni več potrebna kvalificirana večina dveh tretjin navzočih senatorjev. Upajo, da bodo letos zmagali, ker so prepričani, da bo predsednik Humphrey kot predsednik senata potegnil z njimi.

Konservativno-demokratski in republikanski senatorji so napovedali boj temu predlogu. Zato bo tudi letos senat zabil dosti časa z debato o obstrukciji.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:

Za Združene države:
\$16.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Združenih držav:
\$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece
Petkova izdaja \$5.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:
\$16.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:
\$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months
Friday edition \$5.00 for one year

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio

No. 3 Thursday, Jan. 5, 1967

Djilas na svobodi!

Tito je letos preskrbel mednarodni politiki svojevrstno senzacija: pustil je Djilasa iz ječe v Sremski Mitrovici, kjer je prebil skoraj pet let, domov v Beograd. Obnovljeni "slučaj Djilas" je močno odjeknil v mednarodni javnosti in dal povod vsem mogočim komentarjem. Večina se dogodka veseli in sklepa, da je Tito končno vendarle "svobodoljubljen politik", sicer bolj trde glave, pa vendarle. Zato ga je treba podpirati v njegovi politiki na vseh poljih, posebno na gospodarskem. Tak sklep je le dete misli po željah. Treba ga je postaviti v pravo luč, ki pokaže stvarnost tako, kot je.

Titov režim se rad imenuje neposredna demokracija, pa tudi ljudska demokracija, za tuji svet pa socialistična demokracija. To bi bila kar lepa teorija, ako se ne bi opirala na malo opaženo načelo "demokracije centralizma", ki mu po domače pravimo komunistična diktatura. Tito sam obožuje seveda socialistično demokracijo, toda v sili se rad zateka v demokracije centralizem, to se pravi, njegova stranka še zmeraj temelji na diktaturi, ki prenaša nekaj odlomkov od osnovne linije le takrat, kadar od tega nima nobene škode, zato pa veliko koristi v mednarodni politiki.

Tako se je Tito zadnjih šest mesecev kar trikrat zatekel k demokraciji centralizmu na pomoč. Koncem junija je sprožil sam — tako je rekel na seji glavnega odbora ZKJ na Brionih — razkrinkavanje Rankovićeve zarote. Ko je videl, da gredo napadi na Rankovićevo strujo predaleč, je v decembru na svojo roko amnestiral Rankovića in s tem blamiral marsikatero svojega pristaša, posebno v Sloveniji in na Hrvaškem.

Ko je bil amnestiran Ranković, so bila odprta vrata v svobodo tudi Djilasu. Saj je bil Djilas obsojen radi svojih grehov proti komunistični veri in ne morda radi podtalnih akcij proti Titovemu režimu. Ranković je pa zasnoval kar naravnost zaroto proti režimu in njegovim nosilcem in pri tem rabil precej ogabne metode. Ako so torej Rankoviću odpustili vsi grehi, zakaj ne bi bili tudi Djilasu! Pri tem je Titov režim napravil še to napako, da je obsodil še Mihajlova, ki tudi ni noben zarotnik niti v očeh Titove policije.

Političnih razlogov za pomilostitev Djilasa torej ne manjka. Niso pa bili ti razlogi povod za izpust Djilasa iz ječe. Zajec leži v drugem grmu.

Tito ni računal, da ima Ranković toliko ideoloških pristašev v Srbiji in gospodarskih po vsej državi. Moral je skleniti z Rankovićem vsaj premirje. Rankoviću in njegovim pristašem se torej ni treba več skrivati pred javnostjo. Lahko v skrbno izbranih in zavitih besedah še naprej branijo svoje ideje. So postali tako na pol legalna fronta proti Titovi uradni politični liniji, povrhu pa še strnjena in zagrizena v svoj nacionalistični prav. Ta fronta bi lahko postala nevarna, zato jo je treba razbiti. Kdo bi jo pa mogel razbiti, če ne ravno Djilas? Ni v jugoslovanskih komunističnih vrstah nikogar, ki bi bil primernejši za ta posel. Sila je torej nagnala Tita, da je dal Djilasu svobodo.

Naj sodi Tito Djilasa tako ali tako, ene stvari mu ne more podtikati: da bi se Djilas mogel sprijazniti z Rankovićevimi idejami, z nacionalnimi morda, toda ne s političnimi in gospodarskimi. Na političnem in gospodarskem polju je Djilas s svojimi idejami veliko bližji Titu, Bakariću in Kardelju kot Rankoviću.

Vprašanje je, ali se bo Djilas spustil že sedaj v politiko, v kolikor ga morda ne vežejo obljube, ki jih je za kulisami dal Titu. Če ima proste roke, je precej okoliščin, ki mu svetujejo, da se ne vtakne prehitro v politiko. Star je že 55 let, ječa mu je zrahljala zdravje, družina mu ne bo dovolila, da bi se pretegnil, z družino bodo potegnili njegovi osebni prijatelji. Poleg tega je tudi rekel, da se hoče posvetiti pisateljevanju, za politiko in pisateljevanje bi mu pa zmanjkalo časa.

Na drugi strani je treba vpoštovati dejstvo, da se je mnogo Srbov, komunistov in nekomunistov, obesilo na Rankovića samo zato, ker trenutno nimajo med srbskimi komunisti nikogar, ki bi ga mogli postaviti za svojega vodnika. Djilas ima pa tudi od preje dosti prijateljev, ki ga še niso pozabili. Vsi ti bodo pritiskali nanj, naj se zopet vtakne v politiko. Takemu pritisku se lahko ogne, ako gre začasno na tuje iskat zdravja in — ugodno priliko za vrnitev v domovino.

V škripcih je pa tudi Tito. Resda lahko razbije sedanjo srbsko solidarnost proti njegovemu režimu, toda kdo ve, ali ne bo prišel z dežja pod kap? Ali ne bo političen ogenj z dveh strani, od Rankovićevih in Djilasovih pristašev, zanj postal prevroč. Ali ne bo zopet prisiljen, da zagradi za "demokracije centralizem"?

Na vsa ta ugibanja bodo dale nekaj odgovora prihod-

nje volitve v razne skupščine, ki bodo v maju. Komunisti se nanje vneto pripravljajo. Glavni privesek ZKJ Socialistična zveza delovnega ljudstva nima sedaj druge važnejše naloge, kot "pripraviti vse potrebno za volitve". Na teh pripravah so zainteresirani vsi vodilni komunisti, kajti vsem je lani potekel mandat in se morajo dati letos zopet voliti. V volivnih okrajih zunaj Srbije ne bo uporov. V srbskih volivnih okrajih se pa lahko primeri vse, kar Titu in njegovim ne bo všeč. Sedaj naj se pa v volivni vrvež vmešajo še Djilasovi pristaši! Iz tega lahko nastane lepa politična godlja, kajti srbski volivci se ne bodo dali več komandirati.

Djilas na svobodi pomeni torej lahko veliko, toda ničesar se ne da trditi že danes. Zaenkrat drži samo to, da Tito ni spustil Djilasa iz ječe iz ljubezni do svobode, ampak pod pritiskom razmer, ki sta jih ustvarili njegova senzacija z razkrinkavanjem Rankovića in njegova senzacija s pomilostitvijo Rankovićeve struje.

Ali bo Tito lahko izzigal Djilasa proti Rankoviću, to je pa še odprto vprašanje, kajti pri tem bo imela svojo besedo tudi srbska nacionalna javnost, ki je pa danes bolj razburkana kot uravnovešena.

BESEDA IZ NARODA

Na Slovenski pristavi je najlepše pozimi

CLEVELAND, O. — Na Stefanovo so me otroci že navsezgodaj prosili, da bi se peljali sankat na Pristavo. Tudi sam sem si že zaželel malo oddiha v naravi, pa sem dejal, naj bo. V Clevelandu je bilo malo snega in še ta je bil ves črn od saj. Ko smo se pripeljali na Pristavo, je posijalo sonce in je bil res lep pogled na to našo zemljico, pokrito s snežno belo odejo. Otroci so se kar hitro razbežali vsak s svojimi sanmi, jaz sem pa počasi gazil sneg ob vinogradu in se ustavil na Orlovem vrhu. Zeleni smreke so ponosno stale kot vojaki na straži ob Spominjski kapelici. Mali borovčki, ki smo jih v jeseni posadili, so se pa komaj videli iz snega. Spomnil sem se vseh naših mož in fantov, katerim je ta lepi prostor posvečen.

Iz razmišljanja me je zbudil vris otrok, ki so se sankali v dolini. Mahnil sem jo mimo vodnjaka in kizolca čez Škerbčev most. Iz gozda se je kadilo in prijetno dišalo po pečenem krompirju. Zagledal sem ogenj in ob njem so se gregli: Janez Ferkulj, Tone Tomšič in Viktor Blatnik. Ves dan so trebili gozd. Janez mi je ves vesel kazal, kaj so že naredili in kaj bo še treba posekati in očistiti, da bodo mlada drevesa lahko rasla in katera drevesa bomo spomladi presadili na prostor ob parkališču. Postregli so mi z žerjavici pečenim krompirjem in ogreli smo se z dobro kapljico, kar priteče naš Jožek in pravi, da bo gospod Kozjek skakal na smučarski skakalnici. To je pa treba videti.

Pohiteli smo proti skakalnici, kjer je Andrej že tlačil sneg, da bo lažje skakal. Kmalu se je prikažalo na vrhu skakalnice, se lepo odgnal in že plaval po zraku v dolino, kjer je lepo pristal. Skočil je potem še petkrat. Otroci in odrasli smo kar strmeli. Naš petletni Franki me je povlekel za rokav in rekel, naj še njemu kupim smuči, da bo še on skakal. Vsa čast tistim, ki so skakalnico s trudom zgradili, saj je ena največjih v Ameriki.

Začelo je snežiti in vsi veseli smo se podali v zakurjeno sobo v hišo, katero je Andrej popolnoma prenovil in se bo še ta mesec preselil v njo, da bo za o-skrbnika na Slovenski pristavi. Otroci so se gregli ob zidanem ognjišču, mi pa ob dobri kapljici in delali načrte, kaj vse bo treba še napraviti, da bo Pristava lepša in še bolj domača.

Pogovarjati smo se začeli o Pristavi noči. To bo naš družabni večer v soboto, 21. januarja, v Slovenskem nar. domu na St. Clair Ave. Izredno okusna večerja se bo delila od 6.30 do 8.30 zvečer. Na sporedu je tudi kratek kulturn in zabaven program, ki ga bo vodil g. ing. Franček Gorenšek. Za ples bodo igrali "Veseli Slovenci". Iskreno vabim vse, da se nam pridružite in preživite prijeten večer med

darle posrečilo ujeti Ferda na trik. Na vprašanje, koliko jezikov govori ali vsaj razume, je začel naštevati: Za angleščino nič ne rečem, naj kar dejstvo, da sem že 17 let v Ameriki, govori samo zase. Poljščina mi sicer ne teče gladko, ampak pradi se tudi ne bi pustil...

Prekinil sem ga in vprašal, če ve, kaj pomeni beseda "garač-kij".

"Bo to poljska beseda in pomeni... hm..."

Nalašč sem malo počakal, predno sem mu povedal, da je beseda angleška in pomeni ključ od garaže.

Dramatsko društvo "Lilija" pripravlja za 8. januar Vombegarjevo dramo VRNITEV. Na polnimo tokrat do zadnjega kotička dvorano Slov. doma na Holmes Ave., ne toliko zaradi vsebine, ki je vsaj približno večini že znana, tudi ne toliko zaradi priznanja igralcem, pač pa zaradi lastnega užitka. Naši najboljši igralci hodijo vsak večer na vaje in se učijo ne samo besedila, ampak in predvsem pozabiti nase, svoj značaj itd. in se takorekoč preroditi ter čim bolj polneje živjeti v vloge drugih oseb. Prepričan sem in rad verjamem zanesljivim virom, da se jim bo to v nedeljo v polni meri posrečilo. Vpoštevajoč razmere, jih bomo lahko s ponosom primerjali celo z igralci pri "Peyton Place". Kdor torej noče zamuditi redke prilike izrednega kulturnega dogodka, se bo odzval vabilom društva "LILIJJA" in bo za svojo udeležbo bogato poplačan.

Svojega noveletnega sklepa letos ne bom obešal na veliki zvon. Mogoče bo kaj več sreče. Vsem želim uspehov polno leto 1967.

Mecan

Federacija klubov slov. upokojencev

EUCLID, O. — Na seji Federacije klubov slovenskih upokojencev v Slov. nar. domu na St. Clair Avenue 27. decembra so bili zastopani 4 klubi: Euclid, Waterloo, Holmes in St. Clair. Pretresali smo vrsto vprašanj, ki zadevajo upokojence. Prebrano je bilo pismo Louisa Rebola iz Smyrna Beach v Floridi, v katerem nas ta vabi, naj bi upokojenci priredili izlet v Florido. Izlet naj bi bil z avtobusom enkrat spomladi.

Po precejšnjem razpravljanju je bilo odločeno, da bodo klubi poskusili tak izlet organizirati. Potrebno bi bilo najmanj 38 prijavljencev za en avtobus. Podrobnosti in okoliščine s pogoji bomo zvedeli danes, 5. januarja, na seji.

Razpravljali smo tudi o potovanju v Slovenijo. Več članov bi rado potovalo tja tudi zaradi tega, ker so cene za potovanje z letali v skupinah precej znižane. Kdor bi hotel potovati v rojstno domovino za obisk s skupino upokojencev, naj se čim prej prijavi. Za vse podrobnosti naj se obrne na potniško pisarno A. Kollander v SND na St. Clair Avenue.

Vsem srečno novo leto!

Frank Rupert

Mestni dohodninski davek ljudska zadeva

CLEVELAND, O. — Pred dvema leti so volivci Clevelanda odklonili uvedbo mestnega dohodninskega davka. Lanski november je mestni svet v okviru mestne ustave sam uzakonil mestni dohodninski davek v višini pol odstotka. Pobirati so ga začeli s 1. januarjem.

Smatram, da je vprašanje mestnega dohodninskega davka splošna ljudska zadeva, ki jo naj odločijo volivci sami. Zato sem se pridružil skupini volivcev Clevelanda, ki zbira podpise

za zahtevo, da se odločitev o mestnem dohodninskem davku prepusti splošnim volitvam. Volivci naj sami odločijo.

Kdor bi pri tem hotel pomagati, lahko dobi pri meni polov za pobiranje podpisov volivcev. Za vse podrobnosti kličite tel. 943-3670.

W. J. Kennick

Praznik Sv. družine pri Sv. Vidu

CLEVELAND, O. — Društvo Najsv. Imena Jezusovega vabi vse svoje ude, naj pridejo prihodnjo nedeljo, 8. jan., ko obhajajo sv. Cerkev praznik Sv. Družine, k sv. maši ob 8. uri zjutraj. S seboj naj pripeljejo tudi vso svojo družino. Med sv. mašo naj vsa družina prejme skupno sv. obhajilo; po sv. maši pa naj pridejo vsi v šolsko dvorano, koder bo za vse pripravljen zajtrk, po njem pa bo kratek sestanek, na katerem bo govoril (v angleščini) msgr. R. E. McHale. Naj bo ta nedelja za vse družine župni-je sv. Vida lep duhovni družinski dan in praznik! — Za k sv. maši se vsi zberemo ob 7.45 pred šolsko dvorano, v slučaju slabega vremena pa v dvorani, od koder bo nato skupen odhod v cerkev. Bodimo vsi točni!

France Sever

Društvo Najsv. Imena pri Mariji Vnebovzeti

CLEVELAND, O. — Naše skupno obhajilo pade letos ravno na praznik Sv. Družine, ko bomo prešli Kristusovo Telo pri osmi sv. maši; zbrali se bomo ob 7.45 v zbiralni dvorani pod cerkvijo, odkoder odidemo skupno v cerkev. Po maši bo kratek sestanek in obilen zajtrk v šolski dvorani. Može in fantje, povabite vse vaše znance in prijatelje, pripeljte s seboj vaše žene in otroke v šolsko dvorano, da dostojno počastimo praznik Sv. Družine, ki naj bo za vzgled vsem našim družinam in otrokom še posebej. Vsa čast vsem onim članom, ki so postavljali štalico ob velikem dežju, ki je padel v soboto, 10. decembra; štalica pri Mariji Vnebovzeti je kljub starosti še vedno najlepša daleč naokoli.

Iz daljnega Marquette, Mich., je prihitel Father J. Godina, da praznuje Božič ter Novo leto v Clevelandu med svojimi nekdanjimi farani; prinesel je s seboj blagoslov od groba svetniškega škofa Barage ter vse tozadevne priprave za filmanje. V sredo, 28. decembra, ob 7. zvečer nam je Father Godina v Baragovem domu kazal jako zanimive filme lanskega romanja v Rim, Milano, Benetke in rojstni kraj škofa Barage. Dasi je bilo zunaj skrajno slabo vreme, dež, vihar in mraz, vendar se je dvorana počasi napolnila; med navzočimi smo med drugimi opazili tudi g. Jožeta Grdina, ki sedaj tako zanimivo opisuje Baragovo življenje od rojstva pa do groba. Na filmih smo videli Rim in sv. očeta, ki sprejema slovenske romarje in med njimi oba Indijanca, Liziko in Rikita, ki sta neposredna potomca onega pradedka, ki je bil pred 100 in več leti Baragov sel. Lizika je bila pri sv. očetu zelo zgovorna in papež jo je trikrat blagoslovil. Videli smo Milan ter njegovo slovečo katedralo, ki so jo zidali 400 let in prav lani 1965 dokončno dozidali. Občudovali smo nadalje Benetke s krasno katedralo, zidano v čistem bizantinskem slogu, pači jo samo nov visok zvonik, ki zakriva desni del krasnega poslopja, stari zvonik je bil tudi bizantinski, visok ter tako širok, da je lahko konj po ozki stezi, ki se je vila okrog zvonika, prišel do vrha. Leta 1902 se je ta znameniti zvonik sesul v razvaline in tedaj so zidali novega, ki ni nikakor v skladu s katedralo sv. Marka. V njej sta stolovala dva sloveča patriarha, ki sta postala

oba papeža, sv. Pij X. in Jan. XXIII.

Končno nas je film privedel v Slovenijo — v Malo vas, kjer je bil škof Baraga rojen, in v Dobrič, kjer je bil krščen; videli smo ljubljansko stolnico sv. Nikolaja in v njej stranski oltar, pri katerem je Baraga daroval svojo novo mašo; potem filma smo prišli tudi v Smartno pri Kranju, kjer je bila Baragova prva kaplanska služba in kjer je razvil svojo gorečo dejavnost kot služabnik božji; glas božji ga je poslal v Ameriko in tu je nosil Kristusovo poslanstvo skozi križe in težave zvesto ter stanovito do smrti.

Vojna v Vietnamu potrebuje čim dalje več vojaščin; nadebudni mladeniči zapuščajo svoje starše in svoje domove ter gredo služiti Strica Sama, kadar jih ta pokliče; tako je bil sedaj poklican tudi nadarjeni mladenič iz naše sredine g. Leon Kokal, ki je bil zelo aktiven član Društva Najsv. Imena. K vojakom bo odšel v torek, 10. januarja.

Leon je mlajši sin Jožefa in Marije Kokal, 15228 Saranac Rd.; družina Kokal prihaja z Bleda in je bila skozi dve leti po italijanskih taboriščih ter je prišla v Združene države avgusta 1949. — Leon Kokal je dovršil farno šolo pri Mariji Vnebovzeti ter višjo šolo sv. Jožefa, sedaj je zahajal v Community College; bil je zelo marljiv in delaven pri Društvu Najsv. Imena, pri Društvu sv. Jožefa št. 169 KSKJ in pri Športnem klubu. Bil je tudi ustanovnik ter vodja mladinske godbe "Veseli vandrovcil", in ga bodo sedaj jako pogrešali. Kam bodo pridnega fanta poslali, se nič ne ve; mi mu želimo srečno pot, naj mu bo usoda mila in ljubi Bog naj ga privede živega in zdravega zopet nazaj v našo sredino!

Vsem članom Društva Najsv. Imena ter vsem čitateljem Ameriške Domovine voščimo srečno in zdravo novo leto!

Ernest Terpin

IZ NAŠIH VRST

Greenwood, Wis. — Dragi mi! Pošiljam Vam znesek \$20.00 za naročnino za Ameriško Domovino. Kar je več, naj bo v podporo listu.

Zelo rad bi Vam kaj več napisal, pa se mi roka trese, saj sem dopolnil že 85 let.

Sprejmite prav lepe pozdrave!

Anton Debevec st.

Toronto, Ont. — Spoštovani! V nekaj dneh mi bo potekla naročnina za Ameriško Domovino. Rade volje Vam pošiljam \$18.00, kar nam je Ameriška Domovina zelo pri srcu in jo želimo še naprej prejemati.

Obenem Vam želimo srečno in uspešno novo leto 1967.

Vaša naročnica

Marija Ambrožič

Leadville, Colo. — Spoštovano uredništvo! Lepa hvala za Vaše prijazno obvestilo, da mi bo potekla naročnina. Z listom sem zelo zadovoljna. Posebno rada berem dopise Jakoba Resnika, ki so nad vse zanimivi. Upam in želim, da bo še dolgo pisal v Ameriški Domovini. Zelo všeč so mi tudi dopisi č. g. patra Odila. Žal se g. pater premalokrat oglašil in ga tem potem lepo prosim, da bi se večkrat oglašil s svojim prijetnim pisanjem.

Pa kaj bi pisala, kaj mi v Ameriški Domovini ugaja, vse, prav vse in sem res zadovoljna z njo. Srečno želim, da bi se Vam posrečilo dobiti v tem novem letu 1967 mnogo novih naročnikov. Uredništvu, upravi, vsem dopisnikom in čitateljem želim srečno in milosti polno novo leto 1967.

Bodite vsi prav lepo pozdravljeni!

Mrs. Josephine Gruden

OBYZOR

THE WISCONSIN YUGOSLAV OBSERVER — AFFILIATED WITH THE "AMERICAN HOME" DAILY

Issued Every
Thursday
for the Yugoslavs
in Wisconsin
*
Tedenska priloga
za Slovence v
Wisconsinu

Address
All Communications
to
OBYZOR PUBLISHING
COMPANY
Marica R. Stant,
Publisher
3601 W. Ohio Ave
Milwaukee 15, Wis.
Tel. Mitchell 5-4373

Milwauški zapiski

MILWAUKEE, Wis. — Vse-
kakor je prav, da se ob novem
letu spomnimo naših bralcev.
Vsem želimo vse dobro za novo
leto, tako v duhovnem kakor tu-
di v telesnem oziru. Vsakdo ima
svoje skrite želje, ki si jih želi,
da bi bile izpolnjene. Naj bo le-
tošnje leto tisto, ki jim bo po-
magalo doseči ta cilj.

Napraviti preveliko sklepov
za novo leto pa tudi ne gre. Jih
ne bodo izpolnili. Jih je preveč.
Velikan in prilikavec sta tek-
movala med seboj, kdo bo pre-
lomil sveženj palic. Najprej se
je spravil nanje velikan s svojo
veliko močjo. Naprezal se je na
vse načine, da bi zlomil sveženj
palic, pa mu nikakor ni šlo. Pri-
tlikavec pa je razvezal sveženj
in potem razlomil palico za pa-
lico, dokler niso vse bile zlom-
ljene. Tako moramo tudi mi po-
pravljati svoje napake drugo za
drugo. Napraviti junaški sklep
za novo leto: popraviti glavno
našo napako, nam bo več kori-
sti, kakor pa če napravimo celo
vrsto sklepov in jih potem ne
moremo držati: 1. ker jih je pre-
več; 2. ker se tičejo samo sploš-
nosti in ne segajo dovolj globo-
ko. Mi smo vsi pritikavci v du-
hovnem življenju in moremo
delati na izboljšanju le tako, da
odstranimo eno samo napako
najprej in potem šele drugo.

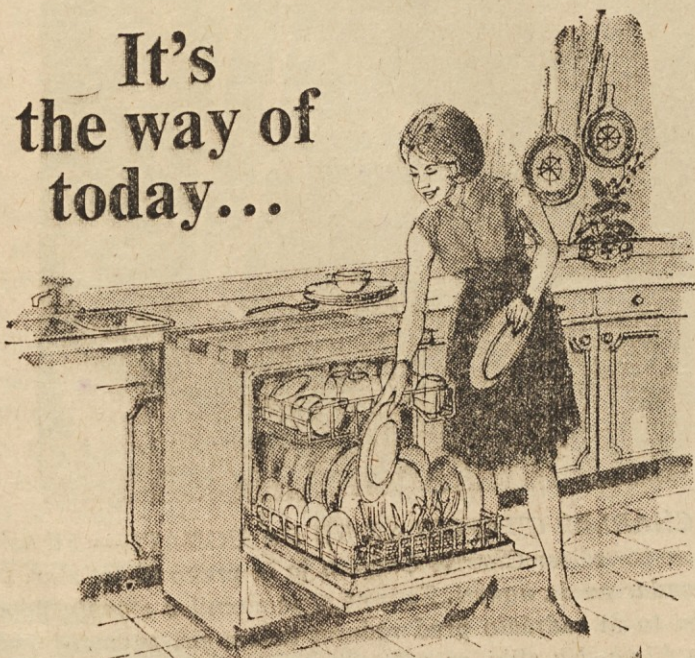
Silvestrovanje pri Sv. Janezu
je bil velik uspeh. Dvorana je
bila lepo okrašena. Razpolože-
nje med ljudmi je bilo domače.
Društvo Naše Gospe je pripra-
vilo okusno večerjo, ki so jo de-
lili okoli polnoči. Gallunov orke-
ster je igral tako živahno, da so
noge kar same poskakovale za
ples. Videli si večinoma obraze,
ki se udeležujejo silvestrovanja
vsako leto. Vse priprave za ta
zabaven večer je vodil Erwin

Kakšne so Vaše oči?

AKO RABITE OČALA—
obrnite se z zaupanjem
na zanesljivo tvrdko z
dolgoletno izkušnjo

GLOBE OPTICAL CO.
Telefon Mitchell 5-7174
1732 So. 11th Street
Milwaukee 4, Wis.

It's
the way of
today...

An Electric dishwasher is practically a
"must" in modern homes. Don't be a
dishwasher — buy one.

WISCONSIN electric power COMPANY

jetno, ko se bodo zopet videli in
malo pokramljali med seboj.

Slovenec Vinko Kosta se že
nekaj let nahaja v bolnici. Na-
haja se v splošni bolnici, kjer
poleg zdravljenja tudi pomaga s
svojim delom. Vendar mu je ze-
lo dolgčas. Sam je in posebno ob
praznikih to čuti. Drugi gredo
domov ali dobijo obiske, on pa
nima nikogar. Zelo prijetno bo
presenečen, če ga kdo obišče.
Nahaja se na 19. wardi, ki je
preko Watertown Plankinton
Rd., severno od glavnih bolniš-
ničnih poslopij. Slovensko dru-
štvo Triglav se ga spomni ob
večjih praznikih z majhnim dar-
om, kar je vsekakor hvalevred-
no in seveda tudi posmenjanja.
Težko je biti bolan in še težje,
če si sam.

Mohorjeve knjige, ki pridejo
navadno vsako leto okoli Božič-
a, so tudi letos prišle pravočas-
no. Dobite jih pri Franku Ro-
zini, ki je poverjenik za Mohor-
jevo družbo v mestu Milwau-
kee. Če še niste dobili svojih
knjig tisti, ki ste jih naročili,
stopite k Franku na 827 West
Scout St. in jih boste dobili. Ena
izmed knjig opisuje doživljanje
v znanem koncentracijskem tabo-
rišču Dachau. Opisuje jih pater
Lenz, ki je bil ujetnik v tabo-
rišču skoraj 7 let. Knjiga je zelo
zanimiva. Lepo podaja njegovo
gledanje na različne dogodke, ki
so bili zvezani z njim ali nepo-

sredno vplivali na potek njego-
vega življenja v tem zloglasnem
taborišču. Knjiga je nekoliko
skrajšana od nemške izdaje ali
celo angleške, ki je izšla pred
nekaj leti. Vendar v celoti poda
celotno sliko življenja ujetnika
v tem taborišču. Za pisatelja je
življenje še bolj globoko dožive-
to, ker se je tam nahajal kot du-
hovnik.

Letos je fara sv. Janeza imela
polnočnico na dveh straneh.
Eno v dvorani na Deveti cesti in
drugo v Mellory Bar. Ob navad-
nih nedeljah v Mellory Bar te-
ga ne bi mogli imeti, ker je na-
vadno odprt do treh zjutraj. Le-
tos je pa zaradi Božiča gospodar
zaprl svoje prostore že ob šestih
zvečer in je bilo tako mogoče
pripraviti dvorano, ki jo vsako
nedeljo uporabljajo za sv. mašo.
Te polnočnice se je udeležilo 124
ljudi. Svoje orglarske zmoglo-
sti je tudi pri polnočnici presku-
sila Beznikova Miriam. Vsako
nedeljo žrtvuje svoj čas, da po-
maga pri službi božji in jo na-
pravi tako bolj slovesno. Tako
žrtvovanje je zares vse pohvale
vredno. V dvorani na Deveti ce-
sti, ki je sedaj spremenjena v
cerkev, so imeli slovesno sv. ma-
šo s tremi gospodi. Pri maši je
pel cerkveni pevski zbor, ki se
je zares čudovito odrezal. Saj
pod izvrstnim pevovodjem in or-
ganistom, kakor je Ernest Maj-
henich, skoraj ne more drugače
biti.

JANEZ JALEN:

Ovčar Marko

POVEST

Pa mu je začel nagajati desni
žrebec, kakor bi ga hotel opom-
niti, da naj pozabi planine in se
ves vtopi v vozove in konje in
cesto.

Srednji vrh je gorel.
Med zelenicim in cvetočim
drevjem pa so drdrali iz Gorenj-
skega kota po cesti proti Kra-
nju, naprej proti Ljubljani, in
še naprej proti Trstu, do morja
štirje parizariji, in predzadnjega,
na katerega je bila prikovana
Podlipnikova blagajna, je vodil,
jezdarec Podlipnikovega žrebca,
lanski Podlipnikov ovčar, Pri-
možev Marko iz Krnic.

LETA

Fletno, fletno, fletno, fletno!
Na Podlipnikovem dvoru, na
prostornih sanah, sta pela dva
škanta, se skušala klarinet in
trobenta in brenčal je bas. Naj-
bolj veselo so plesali glasovi na
strunah konjarja Joža, ki ni bil
nič več gostač. Primož je bil;
kupil je s prihranjenim svojim
in Micinim denarjem od Marka
njegovo staro domačijo in se je
včeraj z Rezo, svojo ženo, in z
Mico, dobrotnico svojo, in štiri-
rimi otroki vselil pod lastno
streho.

Neučakljivo so bili konji ob
sneg in priganjali svate, naj hi-
treje sedajo na sani.

Na prag je prišel pogledat
starešina Planjavca. Mlad je še
bil, šele lani se je bil oženil in
vzel Primožovo Rozalko, ki je
bila na svatovski tisti tedi.

Planjavca je pogledal in odšel
nazaj v hišo, potkal na kam-
rina vrata in poklical: "Neve-
sta! Ančka! Cas je, da gremo."

Iz kamre je stopila Ančka,
nevesta, postavana in lepa, v iz-
petem židanobelem kožuhu, od-
pod katerega se je svetila rdeč-
kasta žida in črn žamet in težak
srebrn sklepavnik. Na čelu ji je
blestela, na sredo avbe z zlatom
uvezena, velika očnica, katero

so obkrožale, kakor kraljico,
druge gorske rože. Dva prame-
na temnih las sta silila izpod
avbe na rožnat obraz, v katerem
se je lesketalo dvoje zasolzenih
oči, kakor dva velika bisera.

Marko, ki bi bil Ančki najraj-
ši padel k nogam in ji objel ko-
lena, se je moral hudo prema-
govati, da ni pokazal, kako je
ginjen, ker se to sploh ne spo-
dobi v Gorenjskem kotu, naj-
manj pa od žgoče ceste, od bu-
rje in zimskih mrazov opalje-
nemu vozarju, in še gospodarju
nove, lepe domačije.

Lenčkov France, Ančkin str-
nič, ki je bil za druga, je ponos-
no popravil klobuk, in kar samo
se mu je smejalo, ko je pomis-
lil, da bo spremljal tako nevesto
k poroki.

Manica, družica, se pa ni mo-
gla premagati. Stopila je k ne-
vesti: "Ooo! Kako si lepa, Anč-
ka!"

Za vrati sta stala starešina in
teta, pri mizi pa je miril dva
fantka, Janezka in Francka, in
šele dve leti staro dekletce, Je-
rico, Podlipnik Cena.

Podlipnica, ki je prišla za Anč-
ko iz kamre, je vzela Jerico v
naročje, čeprav je bila v naj-
lepši obleki.

Vsi so obmolknili. Za Ančko
so prišle težke minute, ko se
nevesta poslavlja od doma. Sto-
pila je pred svoje: "Ata in ma-
ma! Bratec in sestra! Odu-
stite mi, kar sem vas žalila,
mislite včasih name, in Bog naj
vam povrne vse dobro."

Ančka je jokala in vse ženske;
moški so povsili oči, otroci so
se pa čudili.

Spregovoril je Podlipnik:
"Ančka! Naj bo vse zbrisano,
kar ni bilo prav. Domov še vse-
lej pridi kakor domov, mi te ne
bomo pozabili, vidva z Markom
pa na Boga nikar ne pozabita."
Pokrižal jo je z blagoslovljeno

vodo in mama jo je tudi. Ančka
pa je vsem dala roko, atu in ma-
mi, in Janezku in Francku, le
Jerice ni mogla pripraviti mama
do tega, da bi dala sestri neve-
sti ročico, zato jo je Ančka
poljubila na čelo in odšla z dru-
gom na dvor. Kar poskakovali
so glasovi, tako veselo so jo poz-
dravili godci.

Pisana vrsta sani je prizvon-
kljala iz Krnic na Rodine. Na
Podlipnikovih in Primoževih,
sedaj Markovih grobeh, sta go-
reli na vsakem dve sveči, ena od
ženina, druga od neveste, kakor
bi hotela ženin in nevesta še
mrtve opozoriti, da si bodo od
danes naprej v sorodstvu in da
bosta odselej naprej oba za oboje
molila.

Kakor bi pogledal na z rožami
obraslo zatišno jaso v gorah ne-
kje, tako je bilo v cerkvi svetega
Klemenca, ko so posedli po klo-
peh v pisane barve stare noše
oblečeni svatje.

Pred oltarjem pa sta stala že-
nin in nevesta, Marko in Ančka;
že dolgo ni videl sveti Klemen
tako brhkega para pred svojim
tronom. Poročal je Tomaž Ba-
loh, Radolčan, ki je takrat os-
krboval Rodine, pomagal pa tudi
v Mošnjah. Ko jima je govoril
o bogastvu in ljubezni in pohva-
lil bogastvo, ki naj pa ne napi-
huje v prevzetnost, in je nato
ljubezen postavil nad bogastvo,
sta se Marko in Ančka spogle-
dala, in oba mislila isto, da sta
namreč z ljubeznijo premagala
bogastvo in še vse drugačne te-
žave.

(Konec prihodnjič)

Politika se je začela že 1. januarja

CLEVELAND, O. — Ne po-
vsod, ampak samo pri tistih gu-
vernerjih, ki so 1. januarja pre-
vezemali svoje posle. Smatrali so,
da je ta dan vsaj v njihovem
življenju tako važen, da ga mo-
rajo proslaviti s primernimi na-
govori. V tem jih je posnemalo
tudi nekaj guvernerjev, ki so na
tem poslu že od preje, na primer
njujorški Rockefeller. Vsi sku-
paj pa niso podali nič novega.

Dne 2. januarja so začele delo
nekateri legislature, čeprav je
bil ta dan uraden praznik. So
imele za ta svoje posebne lokal-
ne razloge. Mednje je spadala
tudi ohajska legislatura. V po-
nedeljek je imela 3-urno sejo,
da opravi običajne posle zapri-
seganja, volitev itd. Vse je teklo
kot dogovorjeno med obema
strankama. Sklenili so, da bodo
ta teden zborovali do srede, po-
tem pa si dali odmor par ted-
nov. Dobili so tudi svoje plače
za januar, potem so jih prijate-
lji povabili na zakusko. Pravijo,
da ne morejo drugače postopati,
ker jim Rhodesova uprava še ni
predložila gradiva za zakonodaj-
no delo.

Castro napovedal spre- membe v svojem režimu

HAVANA, Kuba. — Castro je
ob priliki osme obletnice njego-
ve revolucije zopet govoril na
glavnem shodu skoraj 3 ure in
povedal pristašem, naj bodo pri-
pravljeni na spremembe v reži-
mu. V oblasti se bo zmeraj bolj
uveljavljalo kolektivno vodstvo,
to je glavni odbor njegove stran-
ke. Kričanje "Živijo Castro!" ni
več potrebno, kajti to pomeni
oboževanje osebnosti. Bo tudi
manj političnih shodov in na
njih bodo govorili tudi drugi in
ne samo Castro. Ne bo tudi več
velikih parad, ker so postale
predrage. Tudi zabave, ki so obič-
ajne ob takih prilikah, morajo
odpasti.

Seveda si je Castro po stari
navadi zopet privoščil ameriški
"imperijalizem", ni pa na njem

mogel odkriti novih peg. Zato je
pa napovedal, da se bo kubanska
revolucija razvijala po lastnih
zakonih in ne po različnih raz-
lagah marksizma in leninizma.
Castro je toplo pozdravljaj to-
variša Če Gevaro, "kjerkoli že
je," zato se pa tovarišu Mao ni
priklonil do tal, akoravno ga še
ni pozabil.

Naser kupuje pšenico od Moskve

KAIRO, ZAR. — Egipt pride-
la letno le okoli 1.5 milijona ton
pšenice, rabi je pa štiri. Uvoziti
mora torej povprečno 2.5 milio-
na ton. Do sedaj jo je dobival
v glavnem iz naše dežele, sedaj
pa ni mogoče, ker Egipt trguje
s Severnim Vietnamom. Naser
se je torej znašel v istem polo-
žaju kot Tito. Seveda se oba dik-
tatorja jezita.

Tito je na primer na televiziji
pred novim letom švrknul Ame-
riko, da je postavila pšenico med
"strateško blago". Naser se je pa
obrnil na Moskvo in tam kupil
250,000 ton za takojšnjo dobavo
s plačilom v egiptovskem izvozu
v Rusijo, 400,000 ton mu je pa
Moskva obljubila za jesen. Osta-
nek išče Naser v Avstraliji, Ka-
nadi, Južni Ameriki itd. Seve-
da se je tudi on na televiziji o-
bregnil ob Ameriko, pa ne tako
zajedljivo kot Tito.

Novi ruski Sputnik sestavljen po vzorcu Readers Digest

MOSKVA, Rus. — V Moskvi
so naenkrat odkrili, da to, kar
imenujemo poslovna miselnost,
ni ničesar slabega, čeprav diši
po kapitalizmu. Ta miselnost u-
stvarja dobiček in to je važno,
ne pa komunistična filozofija.

To je osnovna ideja novega
moskovskega mesečnika Sput-
nika, ki mu je služil za vzorec
znani ameriški mesečnik
Reader's Digest. Sputnik bo ti-
skan v treh jezikih, ruskem, ja-
panskem in angleškem. Angle-
ški izvodi bodo prišli tudi na
ameriški trg. Mesečnik bo pa v
Rusiji izjema, ne bo namreč pod
kontrolno cenzure. Prinašal bo
samo ponatise iz 11,000 ruskih
publikacij. Posamezni izvod bo
stal pol dolarja. Prinašal bo tu-
di ponatise političnih člankov.
Seveda je pa vprašanje, ali bo
režim dovolil uredništvu, da po
svoji volji izbira ponatise. Vse-
kakor je ta poskus ne samo za-
nimiv, ampak tudi značilen za
sedanje kulturno razpoloženje v
Moskvi.

Denar tiskajo

WASHINGTON, D.C. —
Zvezni urad za graviranje in ti-
skanje tiska ves denar za Zdru-
žene države in tudi vse druge
vrednostne papirje. Urad je del
zakladnega tajništva.

MALI OGLASI

Išče garažo
Iščem garažo v okolici E. 77
St., in St. Clair Ave. Za ponud-
be kličite 431-2254.

—(3)

Izvršujem vsakovrstna vodo-
vodna dela (Plumbing) solidno
in poceni. Brezplačen ogled in
proračun. Kličite po 5. uri pop.
432-1727.

—(4)

V najem
Oddam na E. 143 St., 5 sob,
porč, odraslim. \$75.00. Kličite
IV 1-7436.

—(5)

V najem
Tri lepo opremljene sobe s
kopalnico oddamo v bližini sv.
Vida. Kličite IV 1-6072 ali KE
1-2414.

—(5)

Hiša naproday
Za 2 družini — 5-5 sob, dve
garaži; v dobrem stanju; v oko-
lici sv. Franciška. Kličite po 4.
uri 361-5270.

—(9)

Carst Memorials

Kraška kamnoseška obrt
EDINA SLOVENSKA IZDELOVAL-
NICA NAGROBNIH SPOMENIKOV
15425 Waterloo Rd. IV 1-2237

Na poti domov

CHICAGO, ILL. — Bivši kato-
liški duhovnik Harold M. Koch,
ki je lani šel v Moskvo in zapro-
sil tam za politično zatočišče ter
javno obtožil Združene države,
se je pretekli mesec napotil pre-
ko Švedske domov. Sedaj je na
poti iz Stockholma domov v
Chicago, Ill., "ker je njegov oče
težko bolan".

Moški dobijo delo

HELP WANTED — MALE

MACHINISTS

THE CLEVELAND PNEUMATIC Tool Co.

3784 E. 78 St. 341-1700

A Subsidiary of
PNEUMO-DYNAMICS
Corp.

MACHINISTS

TO WORK ON
AERO SPACE
MISSILE and

Aircraft Components

KELLER - HYDROTEL

Contouring and profiling
Machines

HORIZONTAL

BORING MILLS

TURRET

LATHES

GAP TURRET

LATHES

ENGINE LATHES

MILLING MACHINES

RADIAL DRILLS

NUMERICAL

CONTROLLED

MACHINES

DOBRA PLAČA OD URE IN
DRUGE UGODNOSTI

Predstavite se osebno

od 8.15 dop. do 5. pop.

ali kličite

341-1700

za čas sestanka

An Equal Opportunity Employer
(3)

Iščemo delavce

STROJNIKE

vsake starosti. Sprejmemo tudi
enega učenca za delo na bronu
in aluminiju. Dobra plača, obro-
bne koristi.

Cleveland Aluminum Casting
Co.

877 Addison Rd.

vprašajte za Mr. Fitch

(4)

LOŠČILCI

Izkušeni na bakrenih
vodovodnih delih.

AMERICAN BRASS MFG CO.

5000 Superior Ave.

Phone: 431-6565

(12)

Zenske dobijo delo

OPERATIVKE

električnih šivalnih strojev.
Plača od kosa.

M. I. Huebschman Corp.
1239 West 9th St.

(6)

CISTILKA

Iščemo čistilko za urade v novem
poslopiju.

H. L. VOKES CO.

35555 Curtis Blvd. Eastlake

Tel. 946-3000

(9)

Iščem snažilko

za splošno hišno čiščenje po en
ali dva dni na teden. Za poja-
nila kličite PO 1-0478.

(x)

Vladislav Stanislav Reymont

PRAVICA

Povest

Prevel France Bevč

Vračali sta se naglo, a ne da leč od doma, na razpotju steza, od koder je šla ena do Vinčijorkove kočice in se je druga spenjala višje po pobočju in se nagnila h graščinskim skednjem, je spregovorila starka:

"Nastka, če ga izdaš, naj ga gospod Jezus maščuje..."

"Jaz da bi izdala Jaška! Jaz, ki bi šla zanj v ogenj, se vrgla v vodo, ki bi z najvišje gore skočila za njega?" Zaplakala je iz dna srca.

"No, tiho... tiho... saj ti verujem... Poglej kaj k njemu."

Deklica je za odgovor objela njene noge...

"Tako se čutim zdaj vaša kakor kak pes."

Starka jo je objela za glavo in tako sta se posestrili na smrt in življenje, pretečivši solze, čustvo in ljubezen eno v drugo.

"Če se kdaj poroči, to je dobra deklica," je mislila starka, ko je bežala domov.

9.

V koči ni bilo še nikogar.

Starka je vžgala luč, stopila v kamro in odpravila z vso skrbnostjo sledove Jaškovega bivanja v njej. Nato se je čutila tako mirno, da je pri svojem gospodinjstvem delu po svoji stari navadi zopet molila.

Tekla je sedela v svoji sobici, poklicala jo je čez vežo, a ni prišla.

"Najbrže spi," je pomislila in šla gledat v njeno izbo.

Tekla je sedela nepremično in z otrokom v naročju strmela v ogenj.

"Kaj vam je?"

"Jedva še diha... že je na koncu..." je zašepetala.

"Jezus Nazarenski!"

Otrok je v resnici umiral; posinela, odrevenela in nag ji je ležal na kolenih, hrpel je težko in zdaj pa zdaj bil z ročicami po zraku kakor potapljaljoči se ptiček; velik ogenj na ognjišču je krvavel na njegov napeti trebušček in na njegove mrtvovise suhe nožice.

"Ta potrebuje samo še molitve!" je zašepetala Vinčijorkova s sočutjem.

"O moj ljubi otrok, moj neboljčenec!" je vzklikala Tekla v joku in objemala otroka z rokama, kakor bi ga hotela ubraniti pred smrtjo.

Vinčijorkova se je pomračila ob pogledu na ta prizor, ko je pomislila na Jaška, ki morda v svoji samotni jami baš tako občuti.

Ni mogla leteti do njega, zakaj vsak hip lahko pridejo, čakala je nestrno in bila od hipa do hipa bolj razburjena.

Vsak trenutek je bežala pred kočjo in gledala na cesto.

Noč je bila zelo temna in dušična, brez zvezd, vlažen veter je vel s travnikov in ji pihal v razpaljen obraz, ki je gorel od pričakovanja... Skrb jo je podila iz kota v kot izbe. Slednjič je sedla na prag in se pogreznila

v polspanje polno bdenja, v neke smrtne mir izmučenosti.

Na vasi je bilo vse tiho, le Tekla ni prenehala s svojim planjenjem, zdaj pa zdaj se je razlegel njen razjokani, enakomerni glas:

"Zapustil me boš, sirota moja, odšel boš k Jezušku in nebeški mir... v veselje... O Jezus! Jezus! Jezus!"

Od krčme so prihajali tu pa tam zamolkli odmevi godbe, slišni so bili udarci nog in vriski plesalcev, a zdaj pa zdaj se je z daljnih pašnikov, na katerih so se pasli ponoči konji, zablisnil pastirski ogenj, ali se je razlegla žalostna, neuglašena pesem.

Vinčijorkova je sedela na pragu do jutra z neprestanim, nemirnim čuvstvom, da zdaj zdaj pridejo.

Toda niso prišli.

Godba v krčmi je umolknila, pesmi so utihnile, noč se je pogreznila v nemo spanje, petelini so začeli peti vedno gosteje in oznanjevali polnoč, a tudi spremembo vremena, zakaj pred svitanjem je podelal veter in začel je padati droben, topel dež.

Starka je še vedno čuvala na pragu, odrevenela od mraza in od strahu; ni otirala solz, ki so ji od časa do časa privrele iz oči ko biseri in se posušile na obrazu, ki je bil ves modrikast od mraza. Ob svitu je imela še toliko moči, da je pokleknila pred kočjo, uprla oči v rdečasto zarjo, ki je trudoma prosevala skozi goste, umazane oblake in goreče molila.

Tekla je s krikom prihitela iz svoje sobe.

"Umrl je! Umrl je! Pomagajte, ljudje! Moj Bog; pomagajte!" V svoji bolesti in grozi je privila nagega otroka nase in hotela z njim leteti v vas po pomoč.

Vinčijorkovi se je stežka posrečilo, da jo je zadržala, nato je začela opravljati umrlega otroka, Tekla pa je počenila k ognjišču in jokala glasno, krčevito.

Starka je bila tako zaposlena

V blag spomin

OB ENAINVAJSETI OBLETNICI
ODKAR JE V GOSPODU
PREMINULA NAŠA
PRELJUBA MAMA

Mary Postotnik

Izdihnila je svojo plemenito dušo
dne 5. januarja 1946

Gospod daruj ji mir,
naj večna luč ji sveti,
ker si dobron vir,
uživa raj naj sveti.

Zalujoci:

sin DANIJEL in snaha MOLLIE,
hči MARY
in zet JOHN PANGONIS,
hči DOROTHY
in zet MICHAEL SITTLEY
z družinami

Cleveland, O., 5. jan. 1967

CHICAGO, ILL.

HOUSEHOLD HELP

HOUSEKEEPER — LIVE IN.
Mothers home. 4 children, 3 school
age. New Ranch type, all modern
conveniences. References.
PH. 629-0222.

(3)

s svojim delom, da ni opazila, kako so ob belem dnevu prišli kmetje in obstopili njeno kočjo, orožniki pa so z županom in podžupanom na čelu silili v izbo.

"Ali je Jašek Vinčijorek pri vas?"

"Iščite ga!" jim je odvrnila mrzlo.

"Pripeljite ga! Kje je?"

"Pod predpasnik sem ga skril, ker je tako majhen otrok!" je kriknila sovražno in z zasmehom, nato je položila telesce mrtvega otroka z največjo mironostjo v neko in ga pričela umivati. Toda nenadoma je planila Tekla švišku in se s polemom v roki vrgla na knete:

"Kaj hočete tu! Vi stekli psi! Vrnite mi moža, vrnite mi otroka! Da bi za plotovi pocrkali! Da bi se pri prvem obedu zastropili za moje siročstvo in mučenje!"

Obvladali so jo naglo, ker jih je hotela tepsti, nato so šli iskat

Jaška po koči in po njenih pritlikinah.

"Iščite veter v polju! Iščite!" je vpila starka za njimi.

Dobili niso ničesar; ko so odhajali, so rotli starko, naj takoj, ko se Jašek pojavi, to naznani županu.

"Seveda! Seveda! V diru bom letela k županu in ga takoj izdala!" je vpila za njimi in jih spremljala z očmi do krčme, v katero so odšli.

Toda kljub temu se ni upala do jam, ker se je bala, da jo kdo opazuje; ves božji dan ni šla z doma, četudi se je nebo stem-

nilo in je otožna sivina objela zemljo.

Sele, ko se je do dobra zmračilo, je vzela lonček z jedjo in prihuljeno zbežala.

Sklonila se je nad odprtino jame in trepetaje zaklicala:

"Jašek! Jašek!"

Nihče se ni oglasil; šla je v jamo, otipala ga je z rokami in ga iz strahu pričela tresti.

"Ali si ti, mati?"

Prebudil se je iz težkega spanja.

"Dvigni se nekoliko."

"Ali so prišli?"

"Prišli sele danes zjutraj. Ni-

JOS. ZELE IN SINOVI

POGREBNI ZAVOD

6502 ST. CLAIR AVENUE

Tel.: ENdicott 1-0583

COLLINWOODSKI URAD

452 E. 152nd STREET

Tel.: IVanhoe 1-3118

Avtomobili in bolniški voz redno in ob vsaki uri na razpolago

Mi smo vedno pripravljeni z najboljšo postrežbo

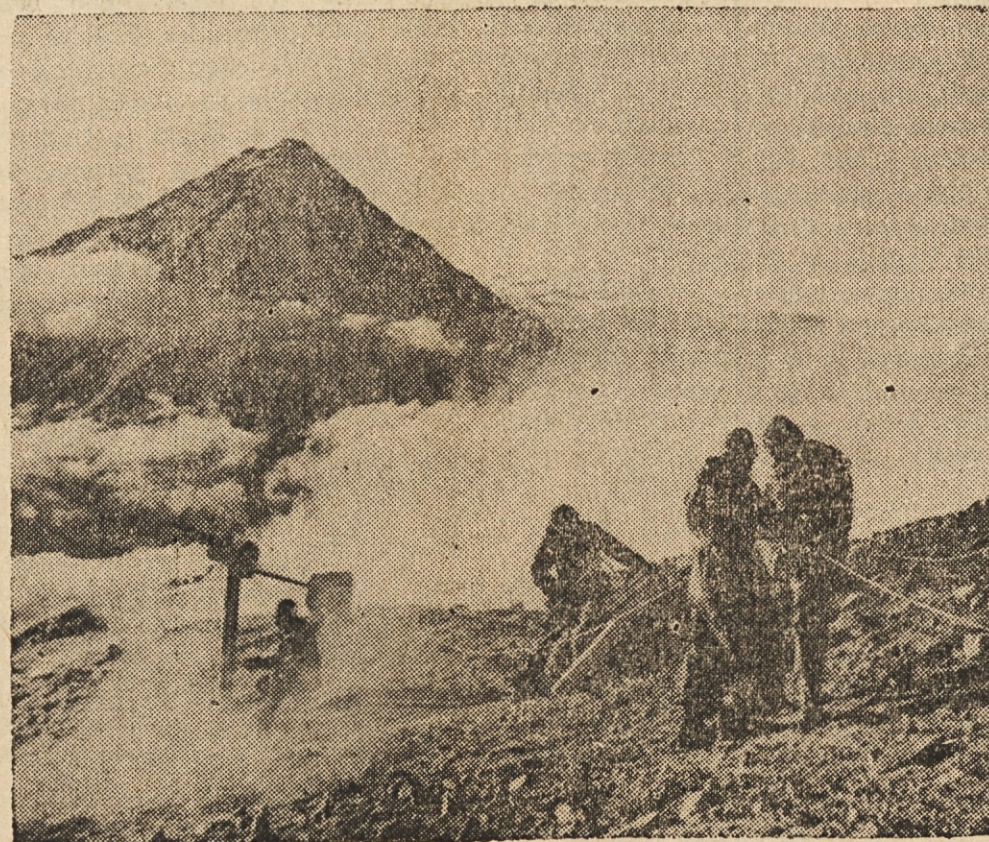
The Stroh Brewery Company, Detroit 26, Michigan

En zaboj... 24 steklenic Stroh's piva. To je zadovoljiv način uživanja Stroh's, ki tekne tako, kot nobeno drugo ameriško pivo. Stroh's se razlikuje po okusu zaradi tega, ker je varjeno drugače kot ostala ameriška piva. Je varjeno z ognjem. Pokusite Stroh's. In kupite ga v zaboju. To je najboljši kup piva.

Stroh's

Z OGNJEM VARJENI OKUS

OGNJENIK OPAZUJEJO — Skupina ruskih znanstvenikov si ureja bivališče visoko na bregu ognjenika Avačinski na Kamčatki v ruski Sibiriji. Za oskrbo z elektriko so si zgradili turbino na veter.

Dala mu je lonček, dela mu v roko žlico, da je počasi jedel.

PRENEVARNO — Helikopter je poletel z dimnikom nad ladjo Grace Lines, pa se zopet oddaljil, ko je pilot uvidel, da bi bila spuštitev 8 ton težkega bremenja prenevarna.

THE HAIR RAISING

UKRAINIAN

DANCE COMPANY

100 DANCERS & SYMPH. ORCH.

PUBLIC HALL

SUN., JAN. 8, 4:00 P.M.

TICKETS \$6.50-\$5.00-\$4.00-\$3.00

CLEVELAND OPERA ASSOCIATION

2816 Euclid Ave., Cleveland 15, O.

Main 1-8826

Tickets at BURROWS,

419 Euclid Ave.

and all Burrows Stores

Order and charge at

Higbee's Music Center 579-3774

ŽENINI IN NEVESTE!

NASA SLOVENSKA UNIJSKA TISKARNA

VAM TISKA

KRASNA POROČNA VABILA

PO JAKO ZMERNI CENI

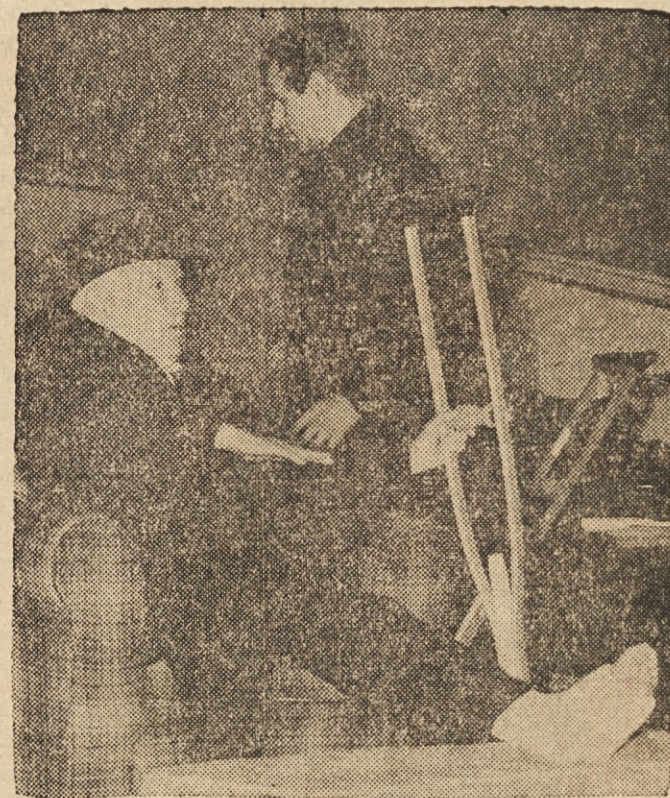
PRIDITE K NAM IN SI IZBERITE

VZOREC PAPIRJA IN ČRK

Ameriška Domovina

6117 St. Clair Avenue

HEnderson 1-0628

CHARLES CHAPLIN SE NE DA UGNATI — Filmski igralec in režiser Charles Chaplin je že preko 80 let star, pa se vendar ne da ugnati. Zadnjič si je zlomil v stopalu nogo, pa ga to ni zadržalo pred rednim delom pri snemanju novega filma. Na sliki ga vidimo v naslonjaču in z berglo v roki, pri dajanju navodil.

v nedeljo 8. januarja 1967

ob 3:30 popoldne

V SLOVENSKEM DOMU NA HOLMES AVE.

PO IGRI DOMAČA ZABAVA IGRAJO "VESELI MORNARJI"

Vsi vabljeni!

DRAMATSKO DRUŠTVO "LILIJA"

poda

JOŽE VOMBERGARJEVO DRAMO

V TREH DEJANJIH

"VRNITEV"